

Η διαδικασία εξέτασης των αιτημάτων ασύλου

κατά το εθνικό και ενωσιακό δίκαιο

Νίκος Πανταζής, Πρόεδρος Πρωτοδικών Δ.Δ

Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διεύθυνσης του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών

Αναπληρωτής Πρόεδρος Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών

ΕΣΔΙΑ/ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2019

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στα αρχαία ελληνικά, Άσυλος (που προέρχεται από το α- στερητικό και το ρήμα συλάω που σημαίνει αρπάζω) σήμαινε τον ιερό και απαραβίαστο τόπο ή τον άνθρωπο που ήταν προστατευμένος και ασφαλής και κατέφευγε για προστασία σε χώρους λατρείας αλλά και την προστασία που παρέχεται στο έδαφος της πόλης – κράτους.

Α) Διεθνές Πλαίσιο Διεθνούς Προστασίας

Το διεθνές νομικό πλαίσιο προστασίας των προσφύγων διέπεται από τη Σύμβαση της Γενεύης του 1951 και το Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης, με βασικές αρχές το δικαίωμα στο άσυλο και την αρχή της μη επαναπροώθησης.

Β) Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διεθνούς Προστασίας

Στην Ε.Ε. με το πρόγραμμα του Τάμπερε του 1999, ξεκινά μια περίοδος γνωστή ως «πρώτο στάδιο», που τίθενται οι ελάχιστες κοινές προδιαγραφές στη διαδικασία χορήγησης ασύλου.

Για πρώτη φορά γίνεται λόγος για το ΚΕΣΑ (Κοινό Ευρωπαϊκό Σύστημα Ασύλου), στα άρθρα 78 και 79 ΣΛΕΕ γίνεται για πρώτη φορά ρητά λόγος για «κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της επικουρικής προστασίας και της προσωρινής προστασίας» καθώς και για «κοινή μεταναστευτική πολιτική».

Στη συνέχεια, αναπτύχθηκε το λεγόμενο «σύστημα του Δουβλίνου», μια ομάδα κανονισμών, με κεντρικό άξονα τον κανονισμό 343/2003 του Συμβουλίου, (Δουβλίνο II) ο οποίος κατανέμει τη διεθνή αρμοδιότητα για τις διαδικασίες ασύλου, ώστε να αποφεύγεται η άγρα κρατών με ευνοϊκότερα

συστήματα (asylum shopping) και το σύστημα Eurodac, για τη λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων .

Ο Κανονισμός «Δουβλίνο III» καθορίζει ότι το κράτος πρώτης υποδοχής είναι υπεύθυνο να εξετάσει την αίτηση.

Σε επίπεδο Οδηγιών υπάρχουν: α) οι οδηγίες για την αναγνώριση του 2004 και 2011 β) οι οδηγίες για τις συνθήκες υποδοχής του 2003 και του 2013 και γ) οι οδηγίες για τις διαδικασίες ασύλου του 2005 και 2013.

Γ) Εθνική Νομοθεσία

Στην εθνική Νομοθεσία, το Π.Δ. 141/2013 ενσωμάτωσε την Οδηγία 2011/95 ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των αλλοδαπών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας.

Ο Ν.4375/2016 (Α 51) ενσωμάτωσε την Οδηγία 2013/32/ΕΕ σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση).

Και ο Ν.4540/2018 (Α 22) που ενσωμάτωσε την Οδηγία 2013/33 ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για την υποδοχή των αιτούντων διεθνή προστασία (αναδιατύπωση).

Δ) Το θέμα της παρούσας εισήγησης αφορά κυρίως το περιεχόμενο της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ [κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιατύπωση)].

Η ανάπτυξη θα βασισθεί στα άρθρα 63-107 του νέου ν.4636/2019 (ΦΕΚ Α 169), που θα ισχύσει από 1.1.2020, με τον οποίον, σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην αιτιολογική του έκθεση, ενσωματώνονται εκ νέου όλες οι προαναφερόμενες Οδηγίες (2011/95, 2013/32, 2013/33), κατά πλήρη προσαρμογή προς τα κείμενα και το πνεύμα των Οδηγιών, ενώ παράλληλα επέρχονται σημαντικές τροποποιήσεις στις διαδικασίες και τη λειτουργία του τρόπου εξέτασης των αιτήσεων παροχής διεθνούς προστασίας.

Η παρούσα εισήγηση περιλαμβάνει τέσσερα (4) μέρη: Το πρώτο μέρος, αφορά στις αρχές που διέπουν το δίκαιο του ασύλου, τις παρεχόμενες εγγυήσεις και τα δικαιώματα των αιτούντων άσυλο (Διεθνή Προστασία). Το

δεύτερο μέρος, αφορά την εξέταση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας, αλλά και την παρουσίαση των υποχρεώσεων των αιτούντων. Το τρίτο μέρος αφορά στη διαδικασία εξέτασης της αίτησης σε πρώτο βαθμό. Και το τέταρτο μέρος, την διαδικασία εξέτασης της αίτησης σε δεύτερο βαθμό.

Πριν την έναρξη της παρουσίασης, απαιτείται η χρονική οριοθέτηση του θέματος: Βρισκόμαστε στο στάδιο κατά το οποίο ο υπήκοος τρίτης χώρας ή ο ανιθαγενής, είτε διαθέτει άδεια παραμονής είτε έχει εισέλθει στη χώρα, χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις, παραμένει σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης, μέχρι οι ελληνικές αρχές να καταγράψουν τα στοιχεία του και να λάβουν τα δακτυλικά του αποτυπώματα, οπότε και ολοκληρώνεται η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης. Σκέφτεται ή εκφράζει τη βούληση να υποβάλει αίτημα διεθνούς προστασίας.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: Αρχές- Εγγυήσεις-Δικαιώματα αιτούντων

1) Άρθρο 65 (Άρθρο 6 και 7 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Πρόσβαση στη διαδικασία

Κάθε υπήκοος τρίτης χώρας ή ανιθαγενής έχει δικαίωμα υποβολής αίτησης διεθνούς προστασίας. Η υποβολή αίτησης διεθνούς προστασίας δεν αποτελεί υποχρέωση, αλλά δικαίωμα.

Η αίτηση υποβάλλεται στα Περιφερειακά Γραφεία Ασύλου, Αυτοτελή Κλιμάκια Ασύλου και τις Κινητές Μονάδες Ασύλου.

Η διασφάλιση άσκησης του δικαιώματος αυτού από τις αρχές παραλαβής προϋποθέτει ότι ο αιτών θα παρουσιασθεί **αυτοπροσώπως** ενώπιον των αρχών.

Η καταγραφή είναι πλήρης: στοιχεία ταυτότητας, χώρα καταγωγής αιτούντος, όνομα πατέρα, μητέρας, συζύγου τέκνων, βιομετρικά στοιχεία αναγνώρισης, καθώς, πλήρη **αναφορά λόγων** για τους οποίους ο αιτών ζητά διεθνή προστασία, διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής καθώς και, αν ο αιτών επιθυμεί, ορισμό αντικλήτου.

-Δυνατότητα (με απόφαση του Διευθυντή της Υπηρεσίας Ασύλου) απλής καταγραφής, δηλαδή καταγραφής των ελάχιστων απαραίτητων στοιχείων εντός 3 εργασίμων ημερών. Η πλήρης καταγραφή πρέπει να ολοκληρωθεί εντός 15 εργασίμων ημερών.

2) Άρθρο 66 (Άρθρο 8 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ενημέρωση και παροχή συμβουλών σε κέντρα κράτησης και σημεία εισόδου στην Ελληνική Επικράτεια

Οι αιτούντες υπογράφουν το έγγραφο ενημέρωσης που τους χορηγείται επί του οποίου και δηλώνουν αν έχουν πράγματι κατανοήσει το περιεχόμενό του.

Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να απολαμβάνουν υπηρεσιών **διερμηνέα**

- α) για να υποβάλουν την αίτησή τους,
- β) για να εκθέσουν την υπόθεσή τους στις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής,
- γ) για τη διεξαγωγή συνέντευξης ή προφορικής ακρόασης,
- δ) καθώς και σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σε πρώτο και δεύτερο βαθμό

Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να επικοινωνούν με την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες ή με κάθε άλλη πιστοποιημένη οργάνωση που παρέχει νομική, ιατρική και ψυχολογική συνδρομή.

Οι αιτούντες ενημερώνονται σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο σχετικά με το αποτέλεσμα της απόφασης επί της αίτησης διεθνούς προστασίας καθώς και για τη δυνατότητα προσβολής της απορριπτικής απόφασης, της σχετικής προθεσμίας, για το όργανο ενώπιον του οποίου αυτή προσβάλλεται καθώς και για την έδρα αυτού.

3) Άρθρο 67 (Άρθρο 24 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Αιτούντες που χρήζουν ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων

Οι Αρχές Παραλαβής εκτιμούν, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας, ή σε όποιο σημείο της διαδικασίας ανακύψουν οι σχετικές ανάγκες, αν ο αιτών χρήζει ειδικών διαδικαστικών εγγυήσεων, λόγω, μεταξύ άλλων, ηλικίας, φύλου, γενετήσιου προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, ψυχικών διαταραχών ή ως συνέπεια βασανισμού, βιασμού ή άλλων σοβαρών μορφών ψυχολογικής, σωματικής ή σεξουαλικής βίας τους εξασφαλίζεται επαρκής υποστήριξη, ώστε να μπορούν να απολαύουν των δικαιωμάτων και να συμμορφώνονται προς τις υποχρεώσεις τους καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

Μορφές επαρκούς υποστήριξης συνιστούν, ιδίως, η δυνατότητα επιπλέον διαλειμμάτων κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης, η δυνατότητα στον αιτούντα να κινείται κατά τη διάρκεια της προσωπικής συνέντευξης αν αυτό καθίσταται αναγκαίο από την κατάσταση υγείας του, καθώς και η επιείκεια σε μη μείζονες ανακρίβειες και αντιφάσεις, εφόσον αυτές σχετίζονται με την κατάσταση της υγείας του.

4) Άρθρο 68 (Άρθρο 9 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Δικαίωμα παραμονής αιτούντων – Εξαιρέσεις

Οι αιτούντες επιτρέπεται να παραμένουν στη χώρα μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας στον πρώτο βαθμό και απαγορεύεται η απομάκρυνσή τους με οποιονδήποτε τρόπο (αρχή non refoulement).

Ωστόσο απομακρύνονται όταν: α) Υποβάλλουν μεταγενέστερη αίτηση σύμφωνα με το άρθρο 89, β) οι αρμόδιες αρχές είτε παραδίδουν τον αιτούντα σε άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, είτε εκδίδουν αυτόν σε τρίτη χώρα, με εξαίρεση τη χώρα καταγωγής του, είτε σε διεθνή ποινικά δικαστήρια.

-Επιφύλαξη: Η παράδοση ή η έκδοση δεν πρέπει να οδηγεί σε έμμεση ή άμεση επαναπροώθηση ή σε κίνδυνο δίωξης ή σοβαρής βλάβης.

Κανένας δεν εκδίδεται πριν εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί της αίτησής του, εφόσον επικαλείται φόβο δίωξης στο εκζητούν κράτος.

Το γεγονός ότι ο αιτών παραμένει στην χώρα, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για χορήγηση άδειας διαμονής.

Όταν παύει η ισχύς του δικαιώματος παραμονής του αιτούντος, η αποφαινόμενη Αρχή εξετάζει τη συνδρομή των όρων της αρχής της μη επαναπροώθησης.

Στην περίπτωση αυτή, η αποφαινόμενη Αρχή χορηγεί βεβαίωση περί μη απομάκρυνσης για λόγους ανθρωπιστικούς, η οποία συνεπάγεται για τον κάτοχο, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της βεβαίωσης αναβολής απομάκρυνσης του άρθρου του ν. 3907/2011.

5) Άρθρο 69 (Άρθρο 12 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Εγγυήσεις για τους αιτούντες

Τα δικαιώματα των αιτούντων πρέπει να γίνονται σεβαστά σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

Βασικότατο δικαίωμα είναι το δικαίωμα ενημέρωσης για τα δικαιώματά τους και τις υποχρεώσεις τους:

Κατά την υποβολή της αίτησης διεθνούς προστασίας οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να ενημερώνονται εγγράφως, σε γλώσσα που κατανοούν, με απλό και προσιτό τρόπο:

α) για τη διαδικασία που ακολουθείται,

β) για τα δικαιώματά τους,

γ) για το καθήκον συνεργασίας τους με τις εθνικές αρχές σε κάθε στάδιο της διαδικασίας και για τις υποχρεώσεις τους,

δ) για τις συνέπειες της παραβίασης του καθήκοντος συνεργασίας με τις εθνικές αρχές λόγω μη συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις τους.

-Ιδιαίτερη υπόμνηση γίνεται για τις συνέπειες της μη ανεύρεσής τους στον δηλωθέντα τόπο διαμονής ή στη δηλωθείσα διεύθυνση, της ρητής ή σιωπηρής ανάκλησης της αίτησής τους, της μη αυτοπρόσωπης παράστασης σε κάθε στάδιο της διαδικασίας.

ε) για το καθήκον εχεμύθειας των αρχών [ότι οι πληροφορίες που παρέχουν στις αρχές, δεν θα αποκαλυφθούν στους φερόμενους ως φορείς δίωξης ή σοβαρής βλάβης],

στ) για τις προθεσμίες και τα μέσα που έχουν στη διάθεσή τους, ώστε να συμμορφωθούν με την υποχρέωση υποβολής των στοιχείων, που απαιτούνται για την τεκμηρίωση της αίτησής τους,

ζ) για τις συνέπειες της απόρριψης της αίτησής τους

*για τις δυνατότητες προσβολής της,

*την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής,

*το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται και πού αυτό εδρεύει,

*τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής,

*τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών

η) τις δυνατότητες εθελούσιου επαναπατρισμού τους.

6) Άρθρο 70 Δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία

Το δελτίο έχει διάρκεια ισχύος έξι (6) μηνών και ανανεώνεται έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία αποτελεί προσωρινό τίτλο, δεν θεμελιώνει δικαίωμα για έκδοση άδειας διαμονής, διασφαλίζει την απόλαυση των δικαιωμάτων των αιτούντων, εξασφαλίζει τις απαραίτητες αναγκαίες συναλλαγές κατά το χρόνο ισχύος του και τους επιτρέπει την παραμονή στην Ελληνική Επικράτεια.

Καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας εξέτασης της αίτησης οι αρμόδιες κατά το νόμο αρχές αναγνωρίζουν και θεωρούν το γνήσιο της υπογραφής αιτούντων με την επίδειξη του δελτίου.

Με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας αρχής παραλαβής περιορίζεται η διάρκεια ισχύος του δελτίου συγκεκριμένου αιτούντος ανάλογα με την διαδικασία εξέτασης της αίτησής του.

Η επίδοση στον αιτούντα της απορριπτικής απόφασης επί της αίτησής του, έχει ως συνέπεια την αυτοδικαίη παύση ισχύος του δελτίου.

Αν ο αιτών δεν εμφανιστεί για να ανανεώσει το δελτίο το αργότερο κατά την επόμενη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του, τούτο παύει αυτοδικαίως να ισχύει.

ΠΛΗΝ Συνδρομής αποδεδειγμένων λόγων ανωτέρας βίας.

7) Άρθρο 71 (Άρθρα 19 έως 23 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Παροχή πληροφοριών - Νομική εκπροσώπηση και συνδρομή

Οι αιτούντες έχουν δικαίωμα να συμβουλευόμαστε με δαπάνη τους, δικηγόρο ή άλλο σύμβουλο σε θέματα σχετικά με την αίτησή τους.

Η πληρεξουσιότητα προς δικηγόρο για την εκπροσώπησή των αιτούντων ενώπιον των αρχών ή η εξουσιοδότηση προς σύμβουλο ή άλλα πρόσωπα, πρέπει να είναι επίκαιρη και παρέχεται με ιδιωτικό έγγραφο,

Όπου απαιτείται η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του αιτούντος, η οποία μπορεί να γίνει και με την επίδειξη του δελτίου αιτήσαντος ασύλου από οποιαδήποτε δημόσια αρχή.

Παρέχονται, δωρεάν νομικές πληροφορίες και πληροφορίες για τη διαδικασία, σχετικά με την υπόθεσή τους.

Παρέχεται, κατόπιν αιτήματος τους, δωρεάν νομική συνδρομή στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών και σε περίπτωση προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, αρκεί να βρίσκονται αποδεδειγμένα στο έδαφος της χώρας.

Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι που εκπροσωπούν αιτούντες έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες του φακέλου τους, υπό την προϋπόθεση ότι οι ανωτέρω πληροφορίες δεν σχετίζονται με ζητήματα εθνικής ασφάλειας.

Οι πληρεξούσιοι δικηγόροι και οι εξουσιοδοτημένοι σύμβουλοι καθίστανται αυτοδικαίως και αντίκλητοι και όλες οι επιδόσεις σύμφωνα με το άρθρο 82 μπορούν να γίνουν προς αυτούς.

8) Άρθρο 72

(Άρθρο 18 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ιατρική Εξέταση

Με την επιφύλαξη της συγκατάθεσής του, οι Αρχές Παραλαβής ή οι Αρχές Απόφασης, μπορούν να παραπέμπουν τον αιτούντα σε ιατρική εξέταση ή/και ψυχοκοινωνική διάγνωσή του σε ιατρούς Δημόσιων Νοσοκομείων και Θεραπευτηρίων ή Δημόσιων Δομών Ψυχικής Υγείας ή άλλους ειδικώς συμβεβλημένους με το Ελληνικό Δημόσιο ιδιώτες ιατρούς ή στο Κλιμάκιο Ιατρικού Ελέγχου και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης των Κέντρων Υποδοχής και Ταυτοποίησης όταν ανακύπτουν ενδείξεις ή ισχυρισμοί που ενδεχομένως υποδηλώνουν διώξεις ή σοβαρή βλάβη που υπέστη κατά το παρελθόν.

Στα αποτελέσματα των ιατρικών εξετάσεων ή στις γνωματεύσεις, πρέπει να αναφέρονται οι παθήσεις από τις οποίες πάσχει ο αιτών και να περιλαμβάνεται ειδικώς αιτιολογημένη κρίση για το ποσοστό ανατομοφυσιολογικής βλάβης, που προκαλείται από τις παθήσεις αυτές κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα.

Με βάση τα αποτελέσματα και γνωματεύσεις, περί της φύσης και έκτασης των παθήσεων, τα προσκομιζόμενα ιατρικά έγγραφα και τα λοιπά στοιχεία της αίτησης, μετά από ελεύθερη εκτίμηση αυτών, οι Αρμόδιες αρχές αποφαίνονται αιτιολογημένα, αν πιθανολογούνται ως βάσιμοι οι ισχυρισμοί του αιτούντος περί δίωξης ή σοβαρής βλάβης.

**ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ: Η εξέταση της αίτησης παροχής διεθνούς προστασίας
– Υποχρεώσεις αιτούντων**

9) Άρθρο 74

(Άρθρο 10 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Προϋποθέσεις για την εξέταση της αίτησης

Βασική Αρχή: Οι αιτήσεις δεν απορρίπτονται, αποκλειστικά και μόνο για τον λόγο ότι δεν υποβλήθηκαν το ταχύτερο δυνατόν.

Τι εξετάζεται: Η Συνδρομή Προϋποθέσεων Οδηγίας 2011/95/ΕΕ: Όλες οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας εξετάζονται αρχικά

α) ως προς την υπαγωγή στο καθεστώς του πρόσφυγα και, εφόσον δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις,

β) εξετάζονται ως προς την υπαγωγή σε καθεστώς επικουρικής προστασίας.

Αρχή της εξατομίκευσης: Οι αποφάσεις επί των αιτήσεων διεθνούς προστασίας, λαμβάνονται σε ατομική βάση, μετά από εμπειριστατωμένη, αντικειμενική και αμερόληπτη εξέταση.

Η Υπηρεσία Ασύλου: Αναζητεί, συλλέγει, αξιολογεί και τηρεί συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την πολιτική, κοινωνική, οικονομική, καθώς και τη γενική κατάσταση που επικρατεί στις χώρες προέλευσης των αιτούντων (χώρες καταγωγής, χώρες προηγούμενης συνήθους διαμονής, χώρες μέσω των οποίων διήλθαν κ.λπ.). Λαμβάνει συγκεκριμένες και ακριβείς πληροφορίες από διάφορες πηγές.

[όπως η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο, η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες, άλλες συναρμόδιες Αρχές ή αντίστοιχες αρχές κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλες αρχές ή όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, διεθνείς οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων].

10) Άρθρο 75

(Άρθρο 25 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Αιτήσεις ασυνόδευτων ανήλικων

Αιτήσεις ασυνόδευτων ανήλικων

Όταν υποβάλλεται αίτηση από ασυνόδευτους ανήλικους, οι αρμόδιες αρχές ενεργούν για το διορισμό επιτρόπου του ανηλίκου. Ο ανήλικος ενημερώνεται αμέσως για το πρόσωπο του επιτρόπου.

Ο επίτροπος: α) εκπροσωπεί τον ανήλικο, β) μεριμνά για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων του στο πλαίσιο της διαδικασίας ασύλου, καθώς και για την εξασφάλιση κατάλληλης νομικής συνδρομής και εκπροσώπησής του, ενώπιον των αρμοδίων αρχών.

Ο επίτροπος ή ασκών τη σχετική πράξη επιτροπείας, μεριμνά για την έγκαιρη και προσήκουσα ενημέρωση του ασυνόδευτου ανηλίκου, ιδίως για τη σημασία και τις πιθανές συνέπειες της προσωπικής συνέντευξης, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προετοιμαστεί για αυτή.

Οι Αρμόδιες Αρχές Παραλαβής μπορούν, σε περίπτωση αμφιβολίας, να παραπέμπουν τους ασυνόδευτους ανήλικους σε διαδικασίες διαπίστωσης ανηλικότητας.

Αν δεν προκύψει με ασφάλεια ότι ο αιτών είναι ενήλικος, αυτός αντιμετωπίζεται ως ανήλικος

11) Άρθρο 77

(Άρθρα 14 έως 17 και 34 της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Προσωπική συνέντευξη

Πριν τη λήψη απόφασης, η Αποφαινόμενη Αρχή διενεργεί προσωπική συνέντευξη του αιτούντος, ο οποίος καλείται σε αυτήν.

Σε περίπτωση που από το διοικητικό φάκελο προκύπτουν ενδείξεις ότι η αίτηση εμπίπτει στις περιπτώσεις अपαράδεκτων αιτήσεων του άρθρου 84, η συνέντευξη μπορεί να περιοριστεί στη διαπίστωση της συνδρομής των προϋποθέσεων περί απараδέκτου και να δοθεί η ευκαιρία στον αιτούντα να εκφραστεί σχετικά.

Εξαίρεση: Δεν απαιτείται συνέντευξη επί του απараδέκτου σε περιπτώσεις μεταγενέστερων αιτήσεων (άρθρο 89 παρ. 2).

Αν η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει απαραίτητη τη διερεύνηση της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας, πραγματοποιείται συμπληρωματική συνέντευξη.

Η συνέντευξη διενεργείται από αρμόδιο υπάλληλο της Αρχής Παραλαβής (χειριστή), ο οποίος διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα και ο οποίος λαμβάνει και εκδίδει την απόφαση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας .

Η συνέντευξη διενεργείται με τη συνδρομή διερμηνέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 69, ικανού να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία.

Η συνέντευξη αποτελεί τη βάση για την εξέταση της αίτησης τόσο σε πρώτο όσο και σε δεύτερο βαθμό.

Περιεχόμενο συνέντευξης:

Η συνέντευξη δίδεται προκειμένου ο αιτών:

να επιβεβαιώσει όσα αναφέρει στην αίτησή του και

να μπορέσει να εκθέσει με πληρότητα τους λόγους που τον ανάγκασαν να εγκαταλείψει τη χώρα καταγωγής του ή προηγούμενης συνήθους διαμονής του, όταν πρόκειται για ανιθαγενή, ζητώντας προστασία,

καθώς και τους λόγους για τους οποίους δεν μπορεί ή δεν επιθυμεί να επιστρέψει σε αυτήν

Και προκειμένου να δώσει εξηγήσεις, ιδίως σε ό, τι αφορά, το προσωπικό του ιστορικό, συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού των οικείων συγγενών του,

την ταυτότητα, την ηλικία του, την ιθαγένεια,

τη χώρα και τον τόπο προηγούμενης διαμονής του,

τυχόν προηγούμενες αιτήσεις διεθνούς προστασίας,

τα δρομολόγια που ακολούθησε για να εισέλθει στο ελληνικό έδαφος και τα ταξιδιωτικά του έγγραφα.

Του παρέχεται προθεσμία 3 ημερών για εξηγήσεις σχετικά με τα στοιχεία που ενδεχομένως λείπουν και/ή σχετικά με τυχόν ασυνέπειες ή αντιφάσεις στο πλαίσιο των δηλώσεών του.

Όταν η συνέντευξη αφορά γυναίκα, λαμβάνεται ειδική μέριμνα, ώστε να διεξάγεται από γυναίκα χειρίστρια, παρουσία γυναίκας διερμηνέα, εφόσον αυτό ζητηθεί.

Για κάθε ενήλικο μέλος της οικογένειας διεξάγεται ξεχωριστή προσωπική συνέντευξη.

Για τους ανήλικους, διεξάγεται προσωπική συνέντευξη λαμβανομένης υπόψη της ωριμότητάς τους και των ψυχολογικών συνεπειών των τραυματικών βιωμάτων τους.

Παράλειψη συνέντευξης: όταν η Αποφαινόμενη Αρχή κρίνει ότι, με βάση τα διαθέσιμα αποδεικτικά στοιχεία, δύναται να αναγνωρίσει τον αιτούντα ως πρόσφυγα ή όταν δεν είναι αντικειμενικά δυνατή, ιδίως όταν ο αιτών δεν είναι σε θέση λόγω της μικρής του ηλικίας. Η παράλειψη προσωπικής συνέντευξης δεν επιδρά δυσμενώς στην απόφαση επί της αίτησης.

Αναβολή: Η προσωπική συνέντευξη αναβάλλεται μόνο εφόσον απουσιάζει ο διερμηνέας και δεν καθίσταται δυνατή η επικοινωνία με τον αιτούντα. Σε περίπτωση αναβολής της συνέντευξης δεν χορηγείται εκ νέου χρόνος προετοιμασίας.

Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται χωρίς την παρουσία των μελών της οικογένειας του αιτούντος, εκτός εάν ο χειριστής κρίνει ότι η παρουσία τους είναι απαραίτητη.

Η προσωπική συνέντευξη διεξάγεται υπό συνθήκες που εξασφαλίζουν την απαιτούμενη εμπιστευτικότητα.

Κατά συνέντευξη λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα που εξασφαλίζουν τη διεξαγωγή της σε συνθήκες που επιτρέπουν στον αιτούντα να παρουσιάσει διεξοδικά τους λόγους της αίτησής του.

α. Ο κάθε χειριστής διαθέτει τα κατάλληλα προσόντα για να συνεκτιμήσει τις προσωπικές ή γενικές συνθήκες που αφορούν την αίτηση, συμπεριλαμβανομένων των πολιτισμικών καταβολών του αιτούντος. Επιμορφώνονται, ιδίως για τις ειδικές ανάγκες των γυναικών, των παιδιών και των θυμάτων βίας και βασανιστηρίων,

β. Ο διερμηνέας που επιλέγεται είναι ικανός να εξασφαλίσει την αναγκαία επικοινωνία σε γλώσσα που κατανοεί ο αιτών,

γ. το πρόσωπο που διενεργεί την συνέντευξη να μην φορά στρατιωτική στολή ή στολή επιβολής του νόμου.

Η συνέντευξη ηχογραφείται, ενώ για κάθε συνέντευξη συντάσσεται έκθεση.

Εάν δεν είναι δυνατή η απομαγνητοφώνηση της συνέντευξης, τηρείται πλήρες πρακτικό.

Ο αιτών καλείται στο τέλος της συνέντευξης να επιβεβαιώσει ότι δεν επιθυμεί να προσθέσει οτιδήποτε άλλο, ενώ δεν υπογράφει την έκθεση ή το πρακτικό.

Η ηχητική καταγραφή συνοδεύει την έκθεση ή το πρακτικό και αποθηκεύεται με μέριμνα της Αποφαινόμενης Αρχής.

Συνεντεύξεις που πραγματοποιούνται με τηλεδιάσκεψη καταγράφονται ηχητικά υποχρεωτικά.

Εφόσον δεν είναι δυνατή η ηχητική καταγραφή, τηρείται πλήρες πρακτικό της συνέντευξης.

Ο αιτών καλείται να βεβαιώσει την ακρίβεια του περιεχομένου του πρακτικού, υπογράφοντας με τη συνδρομή διερμηνέα, εφόσον παρίσταται, που επίσης υπογράφει.

Σε περίπτωση που ο αιτών αρνείται να επιβεβαιώσει το περιεχόμενο του πρακτικού, οι λόγοι άρνησης καταχωρίζονται σε αυτό.

Ο αιτών δικαιούται να λαμβάνει οποτεδήποτε αντίγραφο του πρακτικού ή της έκθεσης και της ηχητικής καταγραφής.

12) Άρθρο 78

(Άρθρο 13 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Υποχρεώσεις των αιτούντων - Καθήκον συνεργασίας-Αυτοπρόσωπη παράσταση

Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές με σκοπό την εξακρίβωση των στοιχείων της ταυτότητάς τους και των λοιπών στοιχείων.

Οι αιτούντες υποχρεούνται να παρουσιάζονται ενώπιον των Αρχών Παραλαβής αυτοπροσώπως, χωρίς καθυστέρηση, προκειμένου να υποβάλουν αίτηση διεθνούς προστασίας, καθώς και όποτε κληθούν, ενώπιον των αρμοδίων αρχών.

Υποβάλλονται αυτοπροσώπως: α) Αίτηση διεθνούς προστασίας, παραίτηση από αυτήν, β) προσφυγή κατά απορριπτικής απόφασης, γ) μεταγενέστερη αίτηση και δ) αίτηση για ανανέωση του δελτίου αιτούντος διεθνή προστασία.

Κατά την αυτοπρόσωπη παράστασή τους δύνανται να συνεπικουρούνται από πληρεξούσιους δικηγόρους καθώς και από ειδικώς εξουσιοδοτημένους συμβούλους (άρθρο 71 παρ.1) .

Η υποχρέωση για αυτοπρόσωπη παράσταση δεν αναιρείται από την παρουσία δικηγόρων-συμβούλων κλπ.

Υποχρέωση παράδοσης ταξιδιωτικών εγγράφων-Υποχρέωση υποβολής σε έρευνα

1) Οι αιτούντες υποχρεούνται να παραδίδουν το ταξιδιωτικό έγγραφο και προσκομίζουν οποιοδήποτε άλλο έγγραφο έχουν στην κατοχή τους και σχετίζεται με την εξέταση της αίτησης. [Συντάσσεται πρακτικό παράδοσης-παραλαβής].

2) Οι αιτούντες υποχρεούνται να ενημερώνουν αμελλητί τις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής για τη διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής τους και τα άλλα στοιχεία επικοινωνίας τους καθώς και για κάθε μεταβολή των ως άνω στοιχείων.

3) Οι αιτούντες υποχρεούνται να συνεργάζονται με τις αρμόδιες αρχές για τη διενέργεια κάθε νόμιμης έρευνας σχετικά με την αίτησή τους.

4) Οι αιτούντες υποχρεούνται να δέχονται σωματική έρευνα και έρευνα των αντικειμένων που φέρουν και φωτογραφίζονται, ενώ, εφόσον είναι άνω των 14 ετών, δακτυλοσκοπούνται.

Η παραβίαση του επιβαλλόμενου καθήκοντος συνεργασίας με τις αρμόδιες αρχές, ιδίως, η μη επικοινωνία με τις αρχές και η μη συνεργασία συνεπάγεται την εξέταση της αίτησης διεθνούς προστασίας ή προσφυγής ως προδήλως αβάσιμη (άρθρο 88 παρ.2).

13) Άρθρο 80

(Άρθρο 27 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Παραίτηση από την αίτηση

Ο αιτών δύναται να παραιτηθεί από την αίτησή του, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας, με την υποβολή έγγραφης δήλωσης, ενώπιον των αρμόδιων Αρχών Παραλαβής και εφόσον παραδώσει το δελτίο αιτούντος διεθνή προστασία.

Για τη βεβαίωση της παραίτησης, συντάσσεται σχετικό πρακτικό παραίτησης.

Η παραίτηση γίνεται παρουσία διερμηνέα, ενώ, ο αιτών ενημερώνεται για τις συνέπειες της παραίτησης και για το γεγονός ότι, οφείλει να εγκαταλείψει τη Χώρα, εφόσον δεν είναι κάτοχος τίτλου διαμονής, παραλαμβάνει αντίγραφο του πρακτικού παραίτησης και η υπόθεση τίθεται στο αρχείο από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής.

Αίτηση διεθνούς προστασίας που υποβάλλεται μετά από παραίτηση εξετάζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις περί μεταγενέστερων αιτήσεων κατά το άρθρο 89.

14) Άρθρο 81

(Άρθρο 28 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Σιωπηρή Ανάκληση

Όταν υπάρχει εύλογη αιτία να θεωρείται ότι ο αιτών έχει σιωπηρά ανακαλέσει την αίτησή του, οι Αρχές Απόφασης απορρίπτουν την αίτηση ως αβάσιμη επί της ουσίας κατόπιν επαρκούς εξέτασης, κατά το άρθρο 4, βάσει διαθέσιμων στην υπηρεσία στοιχεία.

Σιωπηρή ανάκληση θεωρείται ότι υπάρχει ιδίως όταν διαπιστώνεται ότι ο αιτών:

8 ενδεικτικές περιπτώσεις:

(α). δεν ανταποκρίθηκε σε αιτήματα για παροχή πληροφοριών με ουσιώδη σημασία για την αίτησή του κατά το άρθρο 4, εκτός αν αποδείξει εντός δέκα (10) ημερών ότι αυτό οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας κατά τα ειδικότερα οριζόμενα στην παράγραφο 3 του άρθρου 78 ,

(β). δεν παρέστη στην προσωπική συνέντευξη ή σε ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών, όπως προβλέπεται στα άρθρα 77 και 97, παρότι κλήθηκε νόμιμα

(γ). διέφυγε από τον χώρο όπου βρισκόταν υπό κράτηση ή δεν συμμορφώθηκε με τα επιβληθέντα εναλλακτικά μέτρα,

(δ). αναχώρησε από τον χώρο όπου διέμενε, χωρίς να ζητήσει άδεια ή να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές εφόσον είχε προς τούτο υποχρέωση ή εγκατέλειψε τη Χώρα χωρίς να λάβει άδεια από τις αρμόδιες Αρχές Παραλαβής,

(ε). δεν συμμορφώθηκε με τις υποχρεώσεις του άρθρου 78, ή δεν εκπλήρωσε την υποχρέωση αναφοράς ή άλλες υποχρεώσεις επικοινωνίας, ή

την υποχρέωση να προσκομίσει, έγγραφο το οποίο αποδεδειγμένα έχει ή οφείλει να έχει στην κατοχή του και δύναται να προσκομίσει

(στ). δεν εμφανίστηκε για να ανανεώσει το δελτίο κατά την επομένη εργάσιμη ημέρα μετά τη λήξη του σύμφωνα με το άρθρο 70,

(ζ). δεν συνεργάζεται με τις αρχές κατά παράβαση του καθήκοντος συνεργασίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 78,

(η). δεν συμμορφώνεται με απόφαση μεταφοράς σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 39 προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία υποδοχής και ταυτοποίησης, εμποδίζοντας εξαιτίας της άρνησης αυτής την απρόσκοπτη ολοκλήρωση των διαδικασιών εξέτασης της αίτησης διεθνούς προστασίας (άρθρο 39 παρ. 10).

15) Άρθρο 82

(Άρθρο 11 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Επίδοση αποφάσεων και άλλων διαδικαστικών εγγράφων

Οι αποφάσεις επιδίδονται στον αιτούντα με μέριμνα της αρμόδιας Αρχής Παραλαβής το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοσή της.

Κατ' εξαίρεση, εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία στα σύνορα, η απόφαση επιδίδεται εντός μίας (1) ημέρας.

Η επίδοση της απόφασης προς τον αιτούντα διενεργείται με συστημένη επιστολή στη δηλωθείσα διεύθυνση κατοικίας ή διαμονής ή στον χώρο εργασίας, προσωπικώς στον ίδιο ή στον πληρεξούσιο δικηγόρο του ή στον εξουσιοδοτημένο σύμβουλο ή στον εκπρόσωπό του σύμφωνα με το άρθρο 65.

Μαζί με την απόφαση, στην περίπτωση που η επίδοση διενεργείται στον αιτούντα, συγκοινοποιείται συνοδευτικό έντυπο σε γλώσσα που κατανοεί και το οποίο εξηγεί με τρόπο απλό και προσιτό το περιεχόμενο του εγγράφου που επιδόθηκε, τις συνέπειες του για τον ίδιο και τις ενέργειες στις οποίες δύναται να προβεί.

Σε περίπτωση διαπιστωμένης μη ανεύρεσης του αιτούντος, και μη υπάρχοντος διορισμένου δικηγόρου ή συμβούλου ή εκπροσώπου ή αντικλήτου, η απόφαση επιδίδεται στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας ενώπιον της οποίας υπεβλήθη η αίτηση ή στον Προϊστάμενο του Κέντρου Υποδοχής ή Φιλοξενίας και θεωρείται ότι ο αιτών έλαβε γνώση.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΕΠΙΔΟΣΗΣ: Από την επομένη της επίδοσης κατά τις προηγούμενες παραγράφους άρχεται η προθεσμία για την άσκηση της κατά το άρθρο 92 προσφυγής ή της κατά το άρθρο 108 αίτησης ακύρωσης.

Για την επίδοση συντάσσεται πράξη από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής, η οποία πρέπει να φέρει (α) χρονολογία και ώρα διενέργειας της παραγγελίας προς επίδοση της πράξης, (β) το όνομα και την υπογραφή του υπαλλήλου που προέβη στην παραγγελία προς επίδοση και τον αριθμό της απόφασης, το διατακτικό της οποίας, μαζί με το σχετικό συνοδευτικό έγγραφο, επιδόθηκε στον αιτούντα.

Η Πράξη αυτή μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά επίδοσης ή αποδείξεις παραλαβής των ΕΛ.ΤΑ., τηρούνται στον φάκελο του αιτούντος ή σε ειδικό βιβλίο.

Περιεχόμενο Απόφασης

Η απόφαση που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους της απόρριψης.

Στην απόφαση με την οποία απορρίπτεται η αίτηση διεθνούς προστασίας, διατάσσεται και η επιστροφή του αιτούντος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 3907/2011. Εφόσον, υφίσταται ήδη σε ισχύ άλλη απόφαση επιστροφής, θεωρείται ότι η προηγούμενη απόφαση επιστροφής, ενσωματώνεται στο κεφάλαιο της απορριπτικής απόφασης που διατάσσει την επιστροφή.

Στην απορριπτική απόφαση γίνεται μνεία για την προθεσμία προς άσκηση προσφυγής, για το όργανο ενώπιον του οποίου ασκείται, για τις συνέπειες παρόδου άπρακτης της προθεσμίας αυτής, καθώς και για τη δυνατότητα και τους όρους παροχής δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών.

Ενιαία απόφαση για όλα τα μέλη οικογένειας: Όταν έχει υποβληθεί αίτηση εξ ονόματος των μελών της οικογένειας του αιτούντος, που επικαλούνται τους ίδιους λόγους, η αρμόδια Αρχή Απόφασης μπορεί να εκδίδει μία απόφαση που αφορά όλα τα μέλη της οικογένειας.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ: Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης σε πρώτο βαθμό

16) Άρθρο 83

(Άρθρο 31 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Διαδικασία της εξέτασης

3 Τύποι Διαδικασιών Εξέτασης Αίτησης: Κανονική διαδικασία - Ταχύρρυθμη διαδικασία - Διαδικασία στα σύνορα.

2 Τύποι εξέτασης της αίτησης: Κρίση επί του παραδεκτού (και παραπομπή από διαδικασία σε διαδικασία) και κρίση επί της ουσίας

2 Τύποι διαχωρισμού αιτήσεων: Κατ' απόλυτη προτεραιότητα και κατά προτεραιότητα (άρθρο 39 παρ.6), ανεξαρτήτως διαδικασίας.

Η εξέταση για την κρίση του παραδεκτού μιας αίτησης, σύμφωνα με το άρθρο 84 (απαράδεκτες αιτήσεις), ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της αίτησης

Κανονική διαδικασία (από 6 έως 9 μήνες)

Η εξέταση των αιτήσεων ολοκληρώνεται το ταχύτερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση υποχρεωτικά εντός έξι (6) μηνών στις περιπτώσεις εφαρμογής της κανονικής διαδικασίας. Η προθεσμία αυτή δύναται να παραταθεί για χρονικό διάστημα, όχι μεγαλύτερο των τριών (3) επιπλέον μηνών, σε περιπτώσεις μαζικών αφίξεων υπηκόων τρίτων χωρών ή ανιθαγενών.

Σε κάθε περίπτωση η διαδικασία εξέτασης ολοκληρώνεται το αργότερο εντός 21 μηνών από την κατάθεση της αίτησης.

ΚΑΤ' ΑΠΟΛΥΤΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ εντός 20 ημερών:

(α) μη συμμόρφωση σε απόφαση μεταφοράς για ολοκλήρωση διαδικασίας υποδοχής και ταυτοποίησης (άρθρο 39 παρ.10 περ. γ'),

(β) στην περίπτωση κράτησης του αιτούντος (άρθρο 46 παρ.8)

ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ (8 περιπτώσεις)

(α) άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες (άρθρο 39 παρ.4), εφόσον, τα πρόσωπα αυτά τελούν σε καθεστώς περιορισμού της ελευθερίας (άρθρο 39 παρ.3)

(β) άτομα που υποβάλλουν αίτηση κατά τη διαδικασία στα σύνορα (άρθρο 90) ευρισκόμενα σε ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας ,

(γ) άτομα που ενδέχεται να υπαχθούν στις διαδικασίες του Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 ή εφόσον άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκή Ένωσης έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013 έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού,

(δ) άτομα των οποίων οι αιτήσεις μπορούν να θεωρηθούν ως προδήλως αβάσιμες (άρθρο 88 παρ.2),

(ε) άτομα για τα οποία η Ελληνική Αστυνομία με αιτιολογημένο έγγραφό της αναφέρει ότι συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της χώρας,

(στ) άτομα τα οποία υποβάλλουν μεταγενέστερες αιτήσεις διεθνούς προστασίας κατά το στάδιο εξέτασης του παραδεκτού (άρθρο 89 παρ.2) ,

(ζ) άτομα τα οποία προέρχονται από πρώτη χώρα ασύλου σύμφωνα με το άρθρο 85 ή από ασφαλή τρίτη χώρα (άρθρο 86) ή από ασφαλή χώρα καταγωγής (άρθρο 87),

(η) άτομα των οποίων οι αιτήσεις εύλογα πιθανολογείται ότι είναι βάσιμες.

Η άσκηση προσφυγής κατά απόφασης που εξέτασε κατά προτεραιότητα αίτηση διεθνούς προστασίας, συνεπάγεται τον προσδιορισμό της προσφυγής κατά προτεραιότητα με πράξη του Διευθυντή της Αρχής Προσφυγών [με την επιφύλαξη της παραγράφου 9 του άρθρου 46].

Ταχύρρυθμη διαδικασία (από 20 έως 30 ημέρες)

Η υπαγωγή μίας αίτησης στην ταχύρρυθμη διαδικασία, δεν ασκεί επιρροή στην κρίση επί της ουσίας της αίτησης διεθνούς προστασίας.

Έχει ως μόνο αποτέλεσμα τη σύντμηση των προθεσμιών.

12 Περιπτώσεις

(α) ο αιτών, κατά την παρουσίαση των περιστατικών, απλώς έθεσε θέματα τα οποία είναι άνευ σημασίας για την εξέταση του εάν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί δικαιούχος διεθνούς προστασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου,

(β) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής (άρθρο 87) ,

(γ) ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή

εγγράφων όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση,

(δ) είναι πιθανόν ο αιτών να έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα, έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο, που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του,

(ε) ο αιτών έχει παρουσιάσει προδήλως ασυνεπείς και αντιφατικές πληροφορίες, ή σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες της χώρας καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του ως προς το εάν πληροί τις προϋποθέσεις διεθνούς προστασίας.

(στ) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 89,

(ζ) ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλο τρόπο απομάκρυνσής του,

(η) ο αιτών εισήλθε παράνομα στη χώρα ή παρέτεινε παράνομα τη διαμονή του και χωρίς σοβαρό λόγο, δεν παρουσιάσθηκε στις αρχές ή δεν υπέβαλε αίτηση για διεθνή προστασία το συντομότερο δυνατό, δεδομένων των συνθηκών της εισόδου του,

(θ) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 603/2013,

(ι) ο αιτών ενδέχεται, για σοβαρούς λόγους, να θεωρείται ότι συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη της χώρας μέλους ή έχει υποβληθεί σε αναγκαστική απέλαση διά της βίας, για σοβαρούς λόγους δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας τάξης δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας,

(ια) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση να υποβληθεί σε λήψη δακτυλικών αποτυπωμάτων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

(ιβ) είναι άτομο ευάλωτο ή άτομο που χρήζει ιδιαίτερων συνθηκών υποδοχής κατά τις διατάξεις, εφόσον του παρέχεται κατάλληλη υποστήριξη (άρθρο 67).

17) Άρθρο 90

(Άρθρο 43 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Διαδικασίες στα σύνορα

Αιτήσεις διεθνούς προστασίας στα σύνορα και τις ζώνες διέλευσης λιμένων ή αερολιμένων της χώρας, οι αιτούντες απολαμβάνουν των δικαιωμάτων και των εγγυήσεων των διατάξεων των άρθρων 47, 69, 71, και 75.

Οι αιτήσεις δύνανται να εξετάζονται ως προς το παραδεκτό και ως προς την ουσία, εφόσον συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 9 του άρθρου 83 (ταχύρρυθμη διαδικασία).

Αν δεν ληφθεί απόφαση εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών, από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, επιτρέπεται στον αιτούντα η είσοδος και παραμονή του στο εσωτερικό της χώρας, προκειμένου να εξετασθεί η αίτησή του.

Σε περίπτωση μαζικών αφίξεων, οι εν λόγω διαδικασίες μπορούν να εφαρμόζονται επίσης όπου και επί όσο χρονικό διάστημα φιλοξενούνται κανονικά οι συγκεκριμένοι υπήκοοι τρίτων χωρών ή ανιθαγενείς, σε σημεία πλησίον των συνόρων ή της ζώνης διέλευσης.

Η απόφαση σε πρώτο βαθμό εκδίδεται υποχρεωτικά εντός επτά (7) ημερών.

Η προθεσμία άσκησης προσφυγής είναι δέκα (10) ημερών/ Προσδιορίζεται εντός τεσσάρων (4) ημερών και η απόφαση εκδίδεται εντός επτά (7) ημερών.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Αιτήσεις διεθνούς προστασίας ασυνόδευτων ανηλίκων εξετάζονται σύμφωνα με τη διαδικασία στα σύνορα μόνο εφόσον:

(α) ο ασυνόδευτος ανήλικος προέρχεται από χώρα, η οποία περιλαμβάνεται στον κατάλογο ασφαλών χωρών καταγωγής κατ' άρθρο 87 παράγραφος 5 του παρόντος νόμου, ή (β) ο ασυνόδευτος ανήλικος έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση, ή

(γ) ο ασυνόδευτος ανήλικος μπορεί, εξαιτίας σοβαρών λόγων, να θεωρείται επικίνδυνος για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη του κράτους - μέλους ή έχει απελαθεί διά της βίας, εξαιτίας σοβαρών λόγων εθνικής ασφάλειας ή δημόσιας τάξης, ή

(δ) συντρέχουν βάσιμοι λόγοι, ώστε μια χώρα να θεωρείται ασφαλής τρίτη χώρα για τον ασυνόδευτο ανήλικο υπό τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό

τις οποίες βρίσκεται, σύμφωνα με το άρθρο 86, εφόσον αυτό εξυπηρετεί τα μείζονα συμφέροντα των ανηλίκων, ή

(ε) όταν ο ασυνόδευτος ανήλικος παραπλάνησε τις Αρχές υποβάλλοντας πλαστά έγγραφα ή κατέστρεψε ή απώλεσε κακόπιστα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του, κατόπιν εξηγήσεων.

18) Άρθρο 84

(Άρθρο 33 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Απαράδεκτες αιτήσεις

6 περιπτώσεις

(α) άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει χορηγήσει στον αιτούντα καθεστώς διεθνούς προστασίας

(β) άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλο κράτος που δεσμεύεται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 604/2013, έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της σχετικής αίτησης, κατ' εφαρμογή του Κανονισμού αυτού ή

(γ) μία χώρα, που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως πρώτη χώρα ασύλου για τον αιτούντα (άρθρο 85)

(δ) μία χώρα, που δεν είναι κράτος μέλος, θεωρείται ως ασφαλής τρίτη χώρα για τον αιτούντα (άρθρο 86)

(ε) η αίτηση αποτελεί μεταγενέστερη αίτηση του αιτούντος και η προκαταρκτική εξέταση, (άρθρο 89 παρ.2), δεν κατέδειξε την ύπαρξη νέων ουσιωδών στοιχείων

(στ) μέλος της οικογένειας του αιτούντος καταθέτει ξεχωριστή αίτηση, παρότι το πρόσωπο αυτό έχει συναινέσει, να συμπεριληφθεί η περίπτωση του, ως τμήμα αίτησης υποβαλλόμενης για λογαριασμό του και δεν υπάρχουν στοιχεία τα οποία να δικαιολογούν την υποβολή ξεχωριστής αίτησης.

19) Άρθρο 88

(Άρθρο 32 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Αβάσιμες αιτήσεις

Η αρμόδια Αρχή Απόφασης απορρίπτει ως αβάσιμη την αίτηση, εφόσον θεμελιώσει ότι ο αιτών δεν πληροί τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστεί ως πρόσφυγας ή δικαιούχος επικουρικής προστασίας.

Ειδικότερα, προδήλως αβάσιμες θεωρούνται οι αιτήσεις που έχουν εξεταστεί με την ταχύρρυθμη διαδικασία (άρθρο 83 παρ.9) και ειδικότερα:

10 περιπτώσεις:

(α) ο αιτών, κατά την υποβολή της αίτησης και τη διεξαγωγή της συνέντευξης, κάνει επίκληση λόγων που προδήλως δεν συνάδουν με την ιδιότητα του πρόσφυγα ή του δικαιούχου επικουρικής προστασίας,

(β) ο αιτών προέρχεται από ασφαλή χώρα καταγωγής (άρθρο 87),

(γ) όταν ο αιτών έχει παρουσιάσει προδήλως ασυνεπείς και αντιφατικές πληροφορίες ή σαφώς ψευδείς ή προφανώς απίθανες πληροφορίες, οι οποίες έρχονται σε αντίθεση με επαρκώς τεκμηριωμένες πληροφορίες για τη χώρα καταγωγής, καθιστώντας έτσι σαφώς μη πειστική τη δήλωσή του, ως προς το εάν πληροί τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για το χαρακτηρισμό του ως δικαιούχου διεθνούς προστασίας,

(δ) ο αιτών παραπλάνησε τις Αρχές με την παρουσίαση ψευδών πληροφοριών ή εγγράφων ή με την απόκρυψη σχετικών πληροφοριών ή εγγράφων, όσον αφορά την ταυτότητα ή/και την εθνικότητά του, που μπορούσαν να επηρεάσουν αρνητικά την απόφαση,

(ε) είναι πιθανόν ότι ο αιτών έχει καταστρέψει ή πετάξει κακόπιστα έγγραφο ταυτότητας ή ταξιδιωτικό έγγραφο, που θα βοηθούσε στον προσδιορισμό της ταυτότητας ή της ιθαγένειάς του,

(στ) ο αιτών έχει υποβάλει την αίτηση μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλο τρόπο απομάκρυνσής του,

(ζ) ο αιτών αρνείται να συμμορφωθεί με την υποχρέωση λήψης των δακτυλικών αποτυπωμάτων του, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 603/2013,

(η) ο αιτών εισήλθε παράνομα στη χώρα ή παρέτεινε παράνομα τη διαμονή του και χωρίς σοβαρό λόγο, δεν παρουσιάσθηκε στις αρχές ή δεν υπέβαλε αίτηση για διεθνή προστασία το συντομότερο δυνατό, δεδομένων των συνθηκών της εισόδου του,

(θ) ο αιτών ενδέχεται για σοβαρούς λόγους, να θεωρείται ότι συνιστά κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια ή τη δημόσια τάξη ή είχε κατά το παρελθόν απελαθεί για λόγους δημόσιας ασφάλειας ή δημόσιας τάξης,

(ι) ο αιτών έχει υποβάλει μεταγενέστερη αίτηση διεθνούς προστασίας, η οποία είναι απαράδεκτη σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 89.

20) Άρθρο 89

(Άρθρα 40 έως 42 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Μεταγενέστερες αιτήσεις

Η μεταγενέστερη αίτηση με τα στοιχεία της εξετάζεται με τα στοιχεία του φακέλου της προγενέστερης αίτησης εντός πέντε (5) ημερών.

2 ΣΤΑΔΙΑ: Προκαταρκτική επί του παραδεκτού (έλεγχος στοιχείων)

Κατ' ουσίαν εξέταση της αίτησης

Κατά το προκαταρκτικό στάδιο εντός δυο (2) ημερών, ερευνάται εάν έχουν προκύψει ή έχουν υποβληθεί από τον αιτούντα νέα ουσιώδη στοιχεία, τα οποία ο αιτών χωρίς υπαιτιότητα του, δεν μπόρεσε να επικαλεστεί κατά την εξέταση της προγενέστερης αίτησης στον πρώτο βαθμό αλλά ούτε και με την προσφυγή του.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να επηρεάζουν την κρίση επί της αίτησης διεθνούς προστασίας, τότε η αίτηση κρίνεται παραδεκτή/ Διαφορετικά η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη.

Δεν πραγματοποιείται συνέντευξη.

Η διαδικασία εφαρμόζεται και στην περίπτωση μέλους της οικογένειας.

Αίτηση διεθνούς προστασίας, που υποβάλλεται χωρίς να έχει εκδοθεί τελεσίδικη απόφαση επί προγενέστερης αίτησης του ίδιου αιτούντα, θεωρείται ως συμπληρωματικό στοιχείο της αρχικής.

Όμοια μεταγενέστερη αίτηση, χωρίς την προσκόμιση νέων στοιχείων απορρίπτεται ως απαράδεκτη

Μέχρι την ολοκλήρωση της διοικητικής διαδικασίας εξέτασης της αίτησης κατά το προκαταρκτικό στάδιο, αναστέλλεται η εκτέλεση κάθε μέτρου απέλασης, επιστροφής ή καθ' οιονδήποτε τρόπο απομάκρυνσης. Ομοίως, κατά το παραπάνω στάδιο, δεν εκτελείται απόφαση έκδοσης, εφόσον ο αιτών επικαλείται φόβο δίωξης στο εκζητούν κράτος

Κατ' εξαίρεση, δεν επιτρέπεται η παραμονή στη χώρα του αιτούντος:

(α) αν πρόκειται για πρώτη μεταγενέστερη αίτηση, η οποία απορρίπτεται ως απαράδεκτη για να καθυστερήσει ή να παρεμποδίσει την απόφαση εκτέλεσης απομάκρυνσης,

(β) αν πρόκειται για δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση, μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη αίτηση κρίνεται απαράδεκτη, ή μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία απορρίπτεται η εν λόγω αίτηση ως αβάσιμη.

21) Άρθρο 91

(Άρθρα 44 και 45 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Ανάκληση καθεστώτος διεθνούς προστασίας

Όταν προκύπτουν νέα στοιχεία που συνιστούν λόγο επανεξέτασης του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, οι αρμόδιες Αρχές Παραλαβής εξετάζουν αν συντρέχει περίπτωση ανάκλησης του καθεστώτος αυτού.

Η απόφαση ανάκλησης λαμβάνεται από τον Προϊστάμενο της κατά τόπο αρμόδιας Αρχής Παραλαβής, η οποία πρέπει να είναι ειδικά αιτιολογημένη, αναφέρει τους πραγματικούς και νομικούς λόγους ανάκλησης.

Ο ενδιαφερόμενος:

α. Ενημερώνεται εγγράφως από την αρμόδια Αρχή Παραλαβής τουλάχιστον δεκαπέντε (15) εργάσιμες μέρες, πριν την επανεξέταση της συνδρομής στο πρόσωπό του των αναγκαίων προϋποθέσεων διεθνούς προστασίας, καθώς και για τους λόγους της επανεξέτασης αυτής.

β. Δικαιούται να προβάλει με γραπτό υπόμνημά του στην αρμόδια Αρχή Παραλαβής, τους λόγους για τους οποίους θεωρεί ότι δεν πρέπει να ανακληθεί το χορηγηθέν καθεστώς.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ: Η διαδικασία εξέτασης της αίτησης σε δεύτερο βαθμό

22) Άρθρο 92

(Άρθρο 46 Οδηγίας 2013/32/ΕΕ)

Δικαίωμα άσκησης προσφυγής

Ο αιτών δικαιούται να ασκήσει την προσφυγή ενώπιον της Αρχής Προσφυγών.

α. i) Κατά απόφασης, που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία

και

ii) κατά απόφασης, με την οποία χορηγείται καθεστώς επικουρικής προστασίας, κατά το μέρος που αφορά τη μη αναγνώριση του προσφεύγοντος ως πρόσφυγα.

Προθεσμία: εντός τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση.

β. Κατά απόφασης, που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία (παρ.9 άρθρου 83),

είτε ως απαράδεκτη, (άρθρο 84),

και στις περιπτώσεις που η προσφυγή υποβάλλεται, ενώ ο προσφεύγων τελεί υπό κράτηση (άρθρο 46),

Προθεσμία: εντός είκοσι (20) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση.

Εξαιρέση: Προσφυγή κατά απόφασης που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας ως απαράδεκτη όταν άλλο ΚΜ έχει αναλάβει την ευθύνη εξέτασης της αίτησης βάσει της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 του άρθρου 84, εντός δεκαπέντε (15) ημερών κατ' εφαρμογή Κανονισμού (ΕΕ) 604/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, λογιζόμενης ότι στρέφεται και κατά της σχετικής πράξης μεταφοράς .

γ. Κατά απόφασης, που απορρίπτει αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις διαδικασίας στα σύνορα (άρθρο 90) ή στις περιπτώσεις που η προσφυγή ασκείται, ενώ, ο αιτών βρίσκεται σε διαδικασία Υποδοχής και Ταυτοποίησης, εντός επτά (7) ημερών από την επίδοση της απόφασης ή από τότε που τεκμαίρεται ότι ο προσφεύγων έλαβε γνώση σύμφωνα με την παράγραφο 7 του άρθρου 82.

δ. Κατά της απόφασης που απορρίπτει μεταγενέστερη αίτηση ως απαράδεκτη σύμφωνα με την περίπτωση ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 83, εντός πέντε (5) ημερών από την επίδοση της απόφασης.

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση προσφυγής και μέχρι την επίδοση της απόφασης επ' αυτής, αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος.

23) Άρθρο 93

Περιεχόμενο Προσφυγής

Η προσφυγή ασκείται με έγγραφο (και όχι έντυπο) το οποίο μνημονεύει:

α) το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, ακριβή διεύθυνση της κατοικίας ή διαμονής του προσφεύγοντος,

β) το όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο και την ακριβή διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου εργασίας του εκπροσώπου του και αν υπάρχουν του δικαστικού πληρεξουσίου και του αντικλήτου του,

γ) τον τόπο και τον χρόνο της σύνταξής του,

δ) την προσβαλλόμενη απόφαση,

ε) τους συγκεκριμένους λόγους, στους οποίους στηρίζεται η προσφυγή.

Περιλαμβάνει δε, δήλωση συναίνεσης ή εναντίωσης για τη δημόσια συνεδρίαση της υπόθεσης του. [Σε περίπτωση μη υποβολής σχετικής δήλωσης, η υπόθεση συζητείται σε δημόσια συνεδρίαση].

Σε περίπτωση που το έγγραφο της προσφυγής δεν αναφέρει τα ως άνω στοιχεία, η προσφυγή απορρίπτεται ως अपαράδεκτη.

24) Άρθρο 94

Άσκηση της Προσφυγής

Η προσφυγή κατατίθεται στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση και υπογράφεται επί ποινή απαραδέκτου, από τον ίδιο τον προσφεύγοντα ή από πληρεξούσιο δικηγόρο.

Εξαίρεση: Εφόσον ο προσφεύγων, διαμένει εντός Δομής, εκτός της έδρας της Υπηρεσίας Ασύλου ενώπιον του οποίου κατατέθηκε η αίτηση, η προσφυγή κατατίθεται στον Προϊστάμενο της Δομής ο οποίος και αποστέλλει αυτήν αυθημερόν με τηλεομοιοτυπία στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Σε περίπτωση που ο αιτών διαμένει σε συγκεκριμένο τόπο διαμονής η προσφυγή κατατίθεται στο πλησιέστερο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου το οποίο και αποστέλλει αυτήν αυθημερόν με τηλεομοιοτυπία στο Περιφερειακό Γραφείο Ασύλου ή στο Αυτοτελές Κλιμάκιο της Υπηρεσίας Ασύλου, το οποίο εξέδωσε την προσβαλλόμενη απόφαση.

Η προσφυγή καταχωρείται, στην ηλεκτρονική εφαρμογή ασύλου και συντάσσεται πράξη κατάθεσης, [η οποία διαλαμβάνει την χρονολογία της κατάθεσης, το ονοματεπώνυμο του υπαλλήλου που παρέλαβε την προσφυγή, το ονοματεπώνυμο του προσφεύγοντος και την προσβαλλόμενη απόφαση].

Αντίγραφο της πράξης κατάθεσης της προσφυγής, επιδίδεται με την κατάθεση της προσφυγής, στον προσφεύγοντα.

25) Άρθρο 95

Προσδιορισμός Προσφυγής

Με την κατάθεση η αρμόδια Αρχή Παραλαβής ενημερώνει αυθημερόν τον προσφεύγοντα για την ημερομηνία συζήτησής της.

Η συζήτηση της προσφυγής προσδιορίζεται το ταχύτερο δυνατόν, από την κατάθεση και όχι περισσότερο:

α. από είκοσι (20) ημέρες μετά την κατάθεση προσφυγής, που ασκείται κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας, ως αβάσιμη με την κανονική διαδικασία ή ανακαλείται καθεστώς διεθνούς προστασίας,

β. από δέκα (10) ημέρες κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας με την ταχύρρυθμη διαδικασία σύμφωνα με την παράγραφο 9 του άρθρου 83 ή ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 84,

γ. σε επτά (7) ημέρες κατά απόφασης με την οποία απορρίπτεται αίτηση διεθνούς προστασίας στις περιπτώσεις του άρθρου 91 (Ανάκληση) ή στις περιπτώσεις που υποβάλλεται ενώ ο προσφεύγων βρίσκεται σε Κέντρο Υποδοχής και Ταυτοποίησης.

26) Άρθρο 97

Συζήτηση Προσφυγής

Η διαδικασία ενώπιον των Ανεξαρτήτων Επιτροπών Προσφυγών, είναι κατά κανόνα έγγραφη και η συζήτηση των προσφυγών διενεργείται με βάση τα στοιχεία του φακέλου.

Κατά τη διαδικασία ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών ο προσφεύγων παρίσταται αυτοπροσώπως ή δια πληρεξουσίου δικηγόρου.

Σε περίπτωση μη αυτοπρόσωπης εμφάνισης του αιτούντος ή μη αποστολής της βεβαίωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 78 τεκμαίρεται ότι ο αιτών υπέβαλε την προσφυγή μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλο τρόπο απομάκρυνσής του και η προσφυγή απορρίπτεται ως προδήλως αβάσιμη.

Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών καλεί υποχρεωτικά τον προσφεύγοντα σε προφορική ακρόαση όταν:

α. με την προσφυγή προσβάλλεται απόφαση ανάκλησης καθεστώτος διεθνούς προστασίας,

β. ανακύπτουν ζητήματα ή αμφιβολίες ως προς την πληρότητα της συνέντευξης, που πραγματοποιήθηκε κατά τον πρώτο βαθμό εξέτασης,

γ. ο προσφεύγων επικαλείται σοβαρά νέα στοιχεία, που αφορούν σε ουσιώδεις οψιγενείς ισχυρισμούς.

Ο προσφεύγων ενημερώνεται το αργότερο δέκα (10) ημέρες, πριν την ημερομηνία συζήτησης της προσφυγής του, σε γλώσσα που κατανοεί, για τον τόπο και την ημερομηνία συζήτησης καθώς και για το δικαίωμά του να παρασταθεί αυτοπροσώπως ή με το δικηγόρο ή άλλο σύμβουλό του ενώπιον της, για να εκθέσει προφορικά, με τη βοήθεια κατάλληλου διερμηνέα, τα επιχειρήματά του και να δώσει τυχόν διευκρινίσεις.

Σε περίπτωση απουσίας του προσφεύγοντος αν και έχει κληθεί νομίμως, τεκμαίρεται ότι άσκησε την προσφυγή μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλο τρόπο απομάκρυνσής του και η προσφυγή απορρίπτεται ως προφανώς αβάσιμη.

Στην ίδια προθεσμία ενημερώνεται και η Υπηρεσία Ασύλου, προκειμένου να εκθέσει τις απόψεις της για καθέναν από τους προβαλλόμενους λόγους, διευκρινίζοντας σαφώς το συναφές, με κάθε λόγο, πραγματικό μέρος.

Κατά τη συζήτηση της προσφυγής, η Επιτροπή εξετάζει την υπόθεση εξ υπαρχής κατά το νόμο και την ουσία και αποφαινεται αιτιολογημένως επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του προσφεύγοντος.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ (Άρθρο 72)

Για τη συζήτηση των προσφυγών ενώπιον των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών:

(α) εφόσον οι αιτούντες διαμένουν σε Δομές Υποδοχής ή Φιλοξενίας δεν έχουν υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης. Μπορούν είτε να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιους δικηγόρους ή εξουσιοδοτημένους συμβούλους ή άλλα εξουσιοδοτημένα πρόσωπα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 72 είτε να αποστέλλεται στην Αρχή Προσφυγών με κάθε πρόσφορο τρόπο έως την προτεραιία της συζήτησης της υπόθεσης, βεβαίωση του Προϊσταμένου της Δομής Υποδοχής ή Φιλοξενίας, ότι οι αιτούντες διαμένουν πράγματι κατά την ημέρα της συζήτησης της προσφυγής τους σε αυτήν,

ΟΜΟΙΩΣ (β) εφόσον στους αιτούντες έχει υποβληθεί περιορισμός στην ελευθερία κυκλοφορίας ή υποχρέωση διαμονής σε συγκεκριμένο τόπο κατά το άρθρο 45, εκτός περιφέρειας Αττικής, οι αιτούντες δεν έχουν υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης.

Αποστολή βεβαίωσης του οικείου αστυνομικού τμήματος ή ΚΕΠ της περιοχής όπου διαμένουν περί αυτοπρόσωπης παρουσίας τους.

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ τεκμαίρεται ότι η προσφυγή υποβλήθηκε μόνο για να καθυστερήσει ή να εμποδίσει την εκτέλεση προγενέστερης ή επικείμενης απόφασης απέλασης ή με άλλο τρόπο απομάκρυνσής του και απορρίπτεται ως προφανώς αβάσιμη.

Λόγοι Ανωτέρα Βίας: Σε περίπτωση συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας όπως σοβαρή ασθένεια ή σοβαρή σωματική αναπηρία, ή ανυπέρβλητου κωλύματος που κατέστησαν αδύνατη την αυτοπρόσωπη παράσταση του αιτούντος, αναστέλλεται η υποχρέωση αυτοπρόσωπης παράστασης καθ' όλο το χρονικό διάστημα που διαρκεί η ανωτέρα βία.

27) Άρθρο 98

Αναβολή

Αναβολή της συζήτησης

Η συζήτηση αναβάλλεται υποχρεωτικά:

α) αν ο προσφεύγων που δεν παρίσταται δεν έχει κλητευθεί νομίμως ή

β) αν το ζητήσει ο προσφεύγων που, αν και παρίσταται, δεν έχει κλητευθεί νόμιμα.

Ο προσφεύγων, που παρίσταται αυτοπροσώπως ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του, δύναται να ζητήσει για μία μόνο φορά την αναβολή της συζήτησης και μόνο για σπουδαίο λόγο, εφόσον ο λόγος αποδεικνύεται παραχρήμα.

Η υπόθεση που αναβάλλεται προσδιορίζεται για συζήτηση στην αμέσως επόμενη δικάσιμο και ανακοινώνεται η ημερομηνία στον προσφεύγοντα ή τον πληρεξούσιο δικηγόρο του. Για τη νέα ημερομηνία συζήτησης, δεν απαιτείται εκ νέου ειδοποίηση του προσφεύγοντος, που υπέβαλε το αίτημα αναβολής ή του δικηγόρου του. Εάν έχει συμπληρωθεί ο συνολικός, κατά την παράγραφο 7 του άρθρου 95, αριθμός ανατιθέμενων ανά μήνα και ανά εισηγητή υποθέσεων, οι υποθέσεις που αναβάλλονται και συζητούνται, υπολογίζονται καθ' υπέρβαση του αριθμού αυτού.

28) Άρθρο 99

Υπόμνηματα

Ο προσφεύγων δύναται να καταθέσει υπόμνημα για την ανάπτυξη των προβαλλόμενων με την προσφυγή ισχυρισμών το αργότερο τρεις (3) ημέρες πριν από τη συζήτηση της προσφυγής. Με το ίδιο υπόμνημα μπορεί να προβάλει και οψιφανείς και οψιγενείς ισχυρισμούς. Στην ίδια προθεσμία οφείλει και να προσκομίσει τα αποδεικτικά των ισχυρισμών του στοιχεία. Κατ' εξαίρεση εφόσον εφαρμόζεται η διαδικασία του άρθρου 90, ο προσφεύγων δύναται να καταθέσει υπόμνημα έως την προτεραία της συζήτησης της προσφυγής.

29) Άρθρο 100

Παραίτηση από την προσφυγή

Σε περίπτωση παραίτησης από το δικόγραφο της προσφυγής εφαρμόζεται αναλογικά το άρθρο 80

30) Άρθρο 101

Προθεσμία για έκδοση απόφασης

Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται:

α) εντός τριών (3) μηνών από την συζήτηση, στις περιπτώσεις εφαρμογής της κανονικής διαδικασίας,

β) εντός σαράντα (40) ημερών από την συζήτηση, στις περιπτώσεις εφαρμογής της ταχύρρυθμης διαδικασίας,

γ) εντός είκοσι (20) ημερών από την συζήτηση, στις περιπτώσεις που ο προσφεύγων κρατείται ή η προσβαλλόμενη απόφαση εκδόθηκε κατά τη διαδικασία στα σύνορα,

δ) εντός τριάντα (30) ημερών από την συζήτηση στην περίπτωση απόφασης που απορρίπτει αίτηση ως απαράδεκτη σύμφωνα με το άρθρο 84.

Κατ' εξαίρεση η απόφαση εκδίδεται υποχρεωτικώς εντός δέκα πέντε (15) ημερών στις περιπτώσεις που η προσφυγή συζητήθηκε κατά προτεραιότητα και κατά τη διαδικασία στα σύνορα (άρθρο 90 παρ.3 περ.γ').

31) Άρθρο 104

Δικαίωμα παραμονής

Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας για την άσκηση της προσφυγής και έως την επίδοση της απόφασης επί αυτής, ο αιτών επιτρέπεται να παραμείνει στο έδαφος της χώρας.

ΑΝ έχει διαταχθεί με την απόφαση του πρώτου βαθμού, η επιστροφή του αιτούντος σύμφωνα με το ν.3907/2011 ή εφόσον έχει εκδοθεί αυτοτελώς πράξη επιστροφής, η επιστροφή δεν εκτελείται μέχρι την έκδοση και κοινοποίηση της απόφασης επί της προσφυγής.

Σε περίπτωση που η αίτηση διεθνούς προστασίας έχει απορριφθεί :

α) ως απαράδεκτη (περ. α', γ' και ε' παρ.1 άρθρου 84)

β) έχει υποβάλει δεύτερη μεταγενέστερη αίτηση, μετά την έκδοση τελεσίδικης απόφασης, με την οποία η πρώτη μεταγενέστερη απορρίφθηκε ως απαράδεκτη ή αβάσιμη

γ) ως προδήλως αβάσιμη (άρθρο 88 παρ.2)

δ) με την ταχύρρυθμη διαδικασία, πλην της περίπτωσης η' της παραγράφου 8 του άρθρου 83, η δυνατότητα παραμονής του αιτούντος κρίνεται από την Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματός προς την Επιτροπή.

Διαδικασία εν συμβουλίω

Η δυνατότητα παραμονής του αιτούντος κρίνεται από την Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών

κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματός =προς την Επιτροπή

Με το αίτημα: ο αιτών εκθέτει τους σχετικούς λόγους, που καθιστούν αδύνατη την επιστροφή του στη χώρα καταγωγής του, σύμφωνα με τον ν. 3907/2011 και δικαιολογούν την παραμονή του στη χώρα.

Ανασταλτικό αποτέλεσμα: Έως και την κατά τα ανωτέρω κρίση της Ανεξάρτητης Επιτροπής Προσφυγών, περί της δυνατότητας παραμονής του στο έδαφος της χώρας, ο αιτών δικαιούται να παραμείνει σε αυτό, με εξαίρεση τις περιπτώσεις α' και β' της παραγράφου 9 του άρθρου 89 του παρόντος.

Η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών ή ο αρμόδιος δικαστής, σε περίπτωση μονομελούς σύνθεσης, εξετάζει το αίτημα κατά νόμον και ουσία και κατόπιν εξατομικευμένης κρίσης, με βάση αντικειμενικά κριτήρια και σύμφωνα με τα άρθρα 20 και 21 του ν. 3907/2011, αποφαινεται δε, επί του αιτήματος αυτού, το ταχύτερο δυνατό, με την έκδοση σχετικής απόφασης.

Αποδοχή: Εφόσον το αίτημά του γίνει δεκτό: διατάσσεται η παραμονή του αιτούντος στη χώρα και αναστέλλεται κάθε μέτρο απέλασης, επανεισδοχής ή επιστροφής του αιτούντος έως την έκδοση απόφασης επί της προσφυγής.

Απόρριψη: Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, τα ως άνω μέτρα εκτελούνται. Η εξέταση του αιτήματος αυτού γίνεται σε συνεδρίαση της Επιτροπής, εν συμβουλίω, χωρίς να απαιτείται κλήση του αιτούντος να παρασταθεί.

32) Άρθρο 116

Καθ' ύλην αρμοδιότητα συνθέσεων Επιτροπών

Κανόνας: Οι προσφυγές εκδικάζονται από την τριμελή σύνθεση- (3) δικαστικοί λειτουργοί.

Κατ' εξαίρεση στην μονομελή σύνθεση εκδικάζονται οι προσφυγές:

α) κατά των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί με την ταχύρρυθμη διαδικασία κατά απόφασης που εξέτασε αίτηση κατά προτεραιότητα ,

β) κατά των αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ως προδήλως αβάσιμες,

γ) κατά των αποφάσεων που έχουν απορρίψει την αίτηση ως απαράδεκτη (άρθρο 84 πλην των περιπτώσεων γ' και δ' της παρ.1)

δ) προσφυγές που έχουν κατατεθεί εκπρόθεσμα,

Επιστροφή στον κανόνα: Στην τριμελή σύνθεση παραπέμπονται προς εκδίκαση, κατόπιν σχετικής πράξης του δικαστή της μονομελούς σύνθεσης, υποθέσεις μείζονος σπουδαιότητας.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο σεβασμός των δικαιωμάτων των προσφύγων αποτελεί νομική μας υποχρέωση.

Η Ελληνική κοινωνία αλλά και οι λοιπές Ευρωπαϊκές θα συνεχίσουν για πολλά από τα επόμενα χρόνια, να δέχονται πρόσφυγες όσο συνεχίζονται περιφερειακοί πόλεμοι και ανθρωπιστικές κρίσεις, στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, της Μέσης Ανατολής και της Αφρικής.

Η κλιματική αλλαγή θα προσθέσει και τους λεγόμενους «περιβαλλοντικούς» πρόσφυγες, με άδηλη προς το παρόν νομική υπόσταση.

Από την άλλη, η δημογραφική κρίση και η σχέση της με τη βιωσιμότητα των ασφαλιστικών και προνοιακών συστημάτων, θα συνδεθεί αναπόδραστα με τη βιώσιμη ανάπτυξη της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία με τη σειρά της θα αντιμετωπίζει τον διεθνή ανταγωνισμό.

Οι ενασχολούμενοι με το δίκαιο του ασύλου, κατά την εκδίκαση των αντίστοιχων υποθέσεων, καλούνται να τα σταθμίσουν τα δεδομένα αυτά, με γνώμονα τη διεθνή, ευρωπαϊκή και εσωτερική νομοθεσία και εμπειρία και τη συνείδησή τους.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!